

OTSUS

28.11.2025 nr 9-3/2025-021

OÜ Tõrva Veejõud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna määramine

Konkurentsiamet on analüüsinud OÜ Tõrva Veejõud esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotlust ja hinnataotluse aluseks olevat dokumentatsiooni.

Juhindudes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 30 lg 1-3, § 50-55 ja § 58, konkurentsiseaduse (KonkS) § 181 ning juhendmaterjalist „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise soovituslik metoodika”

otsustame:

1) määrata OÜ Tõrva Veejõud taotletud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad:

- tasu võetud joogivee eest **1,64 €/m³;**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest **2,36 €/m³;**

Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest kehtib OÜ Tõrva Veejõud Tõrva valla klientidele, kelle ühiskanaliseerimisele juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa punktis 4 loetletud dokumentides sätestatud reostusnäitajate piirväärtuseid.

2) vee-ettevõtja peab rakendama muude tegevuskulude juhtimisel meetmeid (koostades selleks tegevuskava), mis võimaldavad kuludel võrreldes tarbijahinnaindeksiga (THI) vähem kasvada ja tegevuskulude erikulul läheneda järk-järgult teiste vee-ettevõtjate tegevuskulude keskmise erikuluga sarnasele tasemele.

Vee-ettevõtja rakendab hinnaotsusega määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad 60 päeva jooksul hinnaotsuse saamisest arvates ja avalikustab hinnad vähemalt 30 päeva enne hindade kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja veebilehel ning vähemalt üks kord ühes kohalikus või maakonna ajalehes (ÜVVKS § 59 lg 1 ja 2).

Vee-ettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (müügikoguse muutus jt), mis mõjutavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra majandusaasta jooksul. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsusega jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse (ÜVVKS § 57 lg 3).

Otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Küllli Haab

regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Otsuse tegemise asjaolud

Sisukord

1. HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE.....	4
2. MENETLUSOSALINE.....	5
3. MENETLUSE KÄIK	6
4. TV ÜLDISELOOMUSTUS	8
5. MÜÜGIKOGUSED JA VEEKADU	11
5.1. Müügikogused	11
5.1.1. Võetud joogivee müügikogus	11
5.1.2 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus	12
5.2 Veekadu ja omatarbevesi	14
6. VEETEENUSE HINDA ARVATAVAD TEGEVUSKULUD	15
6.1 Muutuvkulud	16
6.1.1 Vee erikasutusõiguse tasu	17
6.1.2 Saastetasu	18
6.1.3 Elektri kulu	19
6.2 Muud tegevuskulud	23
7. INVESTEERINGUD	26
8. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS	27
8.1 Reguleeritav vara ja kapitalikulu	29
8.1. Põhjendatud tulukus	33
9. VEETEENUSE HIND.....	35

Lisa: „OÜ Tõrva Veejõud veeteenuse investeeringud 2012–2025“

1. Haldusmenetluse alustamine

26.02.2025 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Tõrva Veejõud (edaspidi TV) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse (edaspidi ka veeteenus) hinnataotlus koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse¹ (ÜVVKS) § 57 lg 1 alusel esitab vee-ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotluse koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga, ÜVVKS § 49 lg 4 alusel määratud reostusgruppide kirjeldusega ja hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

Kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, võib kõigile piirkondadele kehtestada ühise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 50 lg 1 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid (ÜVVKS § 50 lg 5).

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kehtestada summaarse tasuna, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas puuduvad tarbijad, kes kasutavad vaid ühte nimetatud teenust ning puudub muu vajadus eraldi puhastamistasu kehtestamiseks (ÜVVKS § 49 lg 2 ja ÜVVKS § 48 lg 1 p 2 ja 3).

Veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud (ÜVVKS § 50 lg 1):

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt.

Konkurentsiametil tuleb kontrollida, et taotletud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ning põhiteenustega seotud teenuste hinnad sisaldaksid üksnes ÜVVKS §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust ning tagaksid vee-ettevõtja järjepidevuse ning nõuetekohase teenuse osutamise (ÜVVKS § 58 lg 1).

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 5 lg 1 järgi on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Seetõttu on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi küsimustik) Exceli tabelite kujul: „Lihtsustatud küsimustik“ ja „Veehinna lühitaotlus“². Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (KonKS) § 18¹ ja ÜVVKS põhjal ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 58 lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust ning tagaksid vee-ettevõtja järjepidevuse ning nõuetekohase teenuse osutamise. Küsimustike

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/108102024026?leiaKehtiv>

² Küsimustikud avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <https://www.konkurentsiamet.ee/elektter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiameti välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“³.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendi “Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise soovituslik metoodika” (edaspidi metoodika) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁴. Metoodika on hinnaotsuse tegemisel halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks. Metoodika eesmärk on sõnastada metoodilised alused, millest lähtuda ÜVVKS-is sätestatud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Metoodikat kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet.

Vee-ettevõtja peab hinnataotluse menetluse protsessis lubama Konkurentsiametil kontrollida raamatupidamist, põhjendama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta selgitusi (ÜVVKS § 58 lg 5).

Konkurentsiametil on õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsiliselt või juriidiliselt isikult ning selle esindajalt, samuti riigiasutustelt ja selle ametiisikult lisaandmeid, kui hinnaotsuse tegemiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad. Konkurentsiametil on see õigus ka kohaliku omavalitsuse üksuse ja selle ametiisikult (ÜVVKS § 58 lg 7).

Konkurentsiamet teeb hinnaotsuse 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades sellest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja lõppemist (ÜVVKS § 58 lg 3).

Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mida on vaja hinna kehtestamiseks (ÜVVKS § 58 lg 9).

2. Menetlusosaline

Menetlusosaline on TV (registrikood 10852135, juriidiline aadress Kevade 1, Tõrva linn, Valga maakond, 68605). TV on 100% Tõrva linna omandis olev ettevõtte, mille osakapitali suuruseks on 750 tuh €.

Äriregistri andmetel on TV peamisteks tegevusaladeks veekogumine, –töötlus ja –varustus ning kanalisatsioon ja heitveekäitlus. TV majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Lisaks veevarustuse ja reovee ning sademevee ärajuhtimise ja puhastamise teenusele, osutab TV vähesel määral erinevaid, nii põhitegevusega seotud kui ka teisi lisateenuseid nagu pürgimisteenust, kinnisvara renditeenus ja elektrienergia edasimüüki.

³ Hinnataotluse esitamise juhend avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel:

<https://www.konkurentsiamet.ee/elekter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

⁴ Metoodika avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel:

<https://www.konkurentsiamet.ee/elekter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine#veeteenuse-hindade-k>

Metoodikat rakendatakse veeteenuse hinnaotsuse tegemisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hinnaotsuse tegemisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks.

3. Menetluse käik

26.02.2025 registreeriti Konkurentsiametis TV hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga.

07.03.2025 andis amet ettevõtjale teada, et esitatud hinnataotluses on puudused ja esitas ka täiendavaid küsimusi saadetud info kohta (tegevuskulud, torustike pikkus, investeeeringud, elektrienergia tarbimine, puhastamise kogused, veekadu, omatarve ja põhivara arvestus).

26.03.2025 saatis TV täiendatud hinnataotluse, kus puudused olid likvideeritud.

Konkurentsiamet teeb hinnaotsuse pärast nõuetekohase taotluse saamist (ÜVVKS § 58 lg 3). HMS § 35 lg 4 mõttest lähtudes on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 58 lg 3, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjus algab hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse registreerimisele järgneval päeval ehk TV puhul alates **27.03.2025**.

06.05.2025 vastas TV ameti 07.03.2025 esitatud täiendavatele küsimustele.

29.05.2025 saatis Konkurentsiamet TV-le e-kirja hinnataotluse menetlemiseks vajalike selgituste ja lisaandmete saamiseks (tegevuskulud, torustike pikkus, investeeeringud, päikeseenergia tootmine, elektrienergia tarbimine ja puhastamise kulud).

19.06.2025 palus amet täiendavaid selgitusi investeeeringute, heitvee reostusnäitajate piirväärtuse, joogivee müügikoguse ja elektrienergia hinna kohta.

26.06.2025 saatis amet Tõrva Vallavalitsusele järelepärimise arvamuse saamiseks TV hinnataotluses kajastatud investeeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 58 lg 8 sätestatule, millele vastus saabus 29.07.2025.

07.08.2025 vastas ettevõtja ameti 19.06.2025 esitatud küsimustele.

11.08.2025 andis amet teada, et ootab jätkuvalt vastuseid 29.05.2025 esitatud küsimustele ja palus lisainfot ka saastetasude kujunemise ja tegevuskulude kohta.

14.08.2025 saatis ettevõtja vastused ameti 11.08.2025 esitatud küsimustele.

19.08.2025 palus amet eristada kõik veeteenusega mitteseotud kulud.

27.08.2025 saatis ettevõtja lõplikud vastused ameti 29.05.2025 ja 19.08.2025 esitatud küsimustele.

03.09.2025 teatas amet menetluse pikendamisest 90 päevani.

16.09.2025 edastas amet ettevõtjale tegevuskulude analüüsi ja tegevuskulude taseme võrdluse võrreldavate vee-ettevõtjatega.

25.09.2025 vastas ettevõtja ameti 16.09.2025 saadetud kirjale tuues välja asjaolu, et kehtivate veeteenuse hindadega ei suuda ettevõtte täita laenuandjaga laenulepingus kokkulepitud laenuteeninduse kattekordajat. Ettevõtja tegi ka ettepaneku kehtestada ajutised veeteenuse hinnad ja jätkata hiljem uue taotluse raames tegevuskulude süvaanalüüsiga, leidmaks nii

ettevõtja kui ameti jaoks aktsepteeritav kulutase ja veeteenuse hinnad.

30.09.2025 palus amet, et ettevõtja laseks laenuandjal saata laenuteeninduse kattekordaja täpsed arvutamisalused. Ettevõtja saatis küsitud info 02.10.2025.

15.10.2025 saatis amet nägemuse aktsepteeritavatest tegevuskuludest. Ettevõtja saatis korrigeeritud taotluse 17.10.2025.

30.10.2025 palus amet uuendada elektrienergia hinnaarvutust ja küsis täpsustusi saastetasude arvutamise kohta, millele ettevõtja vastas 03.11.2025.

05.11.2025 küsis amet täiendavat infot saastetasude kohta, millele ettevõtja vastas lõplikult 13.11.2025.

14.11.2025 küsis amet täpsustusi tulukuse arvestamise kohta, millele ettevõtja vastas 17.11.2025.

24.11.2025 palus amet täiendavaid selgitusi põhivara arvestuse kohta, millele ettevõtja vastas lõplikult 27.11.2025.

28.11.2025 esitas TV lähtudes eelnevast kirjavahetusest, digitaalselt allkirjastatud korrigeeritud hinnataotlus.

ÜVVKS § 58 lg 9 alusel peatus ajavahemikul 27.03.-06.05.2025 (41 päeva), 30.05.-27.08.2025 (90 päeva), 17.-25.09.2025 (9 päeva), 01.-02.10.2025 (2 päeva), 16.-17.10.2025 (2 päeva) ja 31.10.-03.11.2025 (4 päeva), 06.-13.11.2025 (8 päeva), 15.-17.11.2025 (3 päeva), 25.-27.11.2025 (3 päeva). Kokku oli peatumispäevi 162.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁵ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01.–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete põhjal“ jooksva majandusaasta andmetega. Kuna TV esitas hinnataotluse 28.02.2025 ehk 2025. aasta I poolaastal, analüüsis Konkurentsiamet veeteenuse hinna põhjendatust **2025. aasta 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (metoodika punkt 1.17). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁶ ettevõtja majandusaasta aruandeid, s.t 12 kuu andmeid ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust). 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et hinnaotsuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 50 lg 1 loetletut, siis võib ta esitada taotluse uue hinnaotsuse tegemiseks järgneva 12 kuu andmete alusel.

TV 28.11.2025 esitatud hinnataotluses toodud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt

⁵ <https://www.konkurentsiamet.ee/elektter-gaas-soojus-ja-vesi/vesi/hindade-kooskolastamine>

⁶ <https://ariregister.rik.ee/>

tabel 1) kajastatud tegevuskulude, kulumi, tulukuse ja müügikoguste alusel.

Tabel 1 Veeteenuse hinna komponendid⁷

Rea nr	Hinnakomponendid	Ühik	Reg. periood
1	Tegevuskulud (rida 2 + rida 6)	tuh €	377,3
2	Muutuvkulud	tuh €	91,4
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	12,0
4	Saastetasu	tuh €	10,5
5	Elektrienergia kulu	tuh €	68,9
6	Muud tegevuskulud	tuh €	286,0
7	Kapitalikulu	tuh €	35,0
8	Tulukus	tuh €	62,3
9	Lubatud müügitulu	tuh €	474,6
10	Järelevalvetasu (lubatud müügitulu × 0,2%)	tuh €	0,9
11	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	475,6
12	Võetud joogivee müügikogus	tuh m ³	118,0
13	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus	tuh m ³	119,5
14	Müügikogus kokku	tuh m ³	237,5
15	Kaalutud keskmine veeteenuse hind (rida 11 / rida 14)	€/m ³	2,00

Konkurentsiamet analüüsib TV ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse osutamise summaarseid kulusid ja tulukust, s.t kõikide taotletud tasude (tasu võetud joogivee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevaid tegevuskulusid, kapitalikulu ja tulukust ning müügikoguseid (vt tabel 1 veerg Reg.periood). **Konkurentsiamet on seisukohal, et TV taotletud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS §-s 50 toodud nõuetele.**

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad TV taotletud veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevate kulude kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse ettevõtja esitatud andmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

4. TV üldiseloostus

Tõrva Vallavolikogu 16.10.2018 otsusega nr 40 on TV tegevuspiirkonnaks määratud Tõrva vald:

- 1) Tõrva linn (sh Tõrva linn ja Kirikuküla (Pokardi));
- 2) Helme piirkond (sh Helme alevik; Ala, Kalme, Karjatnurme, Linna, Patküla);
- 3) Hummuli piirkond (sh Hummuli alevik);
- 4) Põdrala piirkond (sh Riidaja ja Leebiku).

Veeteenuse hinnad on kooskõlastatud:

- 5) Tõrva linna tegevuspiirkonnas Konkurentsiameti 28.11.2025 otsusega nr 9-3/2025-021;
- 6) Helme piirkonnas Helme Vallavalitsuse 29.06.2016 korraldusega nr 83;

⁷ Konkurentsiametile on teada andmed otsuses näidatust suurema täpsusega (kajastatud *Exceli* tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet *Exceli* tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

- 7) Hummuli piirkonnas Tõrva Vallavalitsuse 31.10.2018 korraldusega nr 586;
 8) Põdrala piirkonnas Põdrala Vallavalitsuse 25.11.2016 korraldusega nr 74.

Ülevaade TV tegevuspiirkonnas kehtivatest ja taotletavatest veeteenuse hindadest on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 2).

Tabel 2 Kehtivad veeteenused hinnad ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad

Rea nr	VEETEENUS	Kehtiv hind (€/m³)	Taotletav hind (€/m³)	Muutus (%)
1	Tõrva linna piirkond			
2	Tasu võetud joogivee eest	1,42	1,64	15,7
3	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,20	2,36	7,4
4	Helme piirkond			
5	Tasu võetud joogivee eest	1,15	1,64	42,9
6	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,40	2,36	68,8
7	Hummuli piirkond			
8	Tasu võetud joogivee eest	1,00	1,64	64,3
9	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,63	2,36	45,0
10	Põdrala piirkond			
11	Tasu võetud joogivee eest	1,125	1,64	46,0
12	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,27	2,36	86,1

Veeteenuse hinnatõusu peamiseks põhjusteks on TV välja toodud **teenuse osutamise kulude kasv ajas**. Seniste hindadega jätkates ei ole ettevõtja sõnul ettevõtte tegevus jätkusuutlik, sest ei suudetaks täita seatud keskkonna-, kvaliteedi- ja ohutusnõudeid ning laenuandja seatud laenukattekordajat.

Vee-ettevõtja võib lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale võtta piirväärtusi ületava reostuse eest tasu, kui ohtlike ainete või muude saastenaõtjate sisaldus ärajuhitavas reo- või sademevees ületab vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud liitumis- või teenuslepinguga kehtestatud piirväärtusi (ÜVVKS-i § 56⁸). **Piirväärtusi ületava reovee tasu ei määra Konkurentsiamet**. Ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastenaõtjate piirväärtused kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 34 lg 2 p 3).

Ühiskanaliseerimise juhittavate ohtlike ainete nimekirja ja nende sisalduse piirväärtused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega (ÜVVKS § 36 lg 2). Juhul, kui vee-ettevõtja ja tarbija ei ole saastenaõtjate piirnormides liitumis- või teenuslepingus kokku leppinud, kehtivad ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastenaõtjate piirväärtused ÜVVKS-i § 34 lg 2 p 3 ja ÜVVKS-i § 36 lg 2 alusel sätestatud. Vee-ettevõtja on kohustatud

⁸ ÜVVKS § 56 alusel võib **lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale** vee-ettevõtja võtta piirväärtusi ületava reovee eest tasu. Ülenormatiivse reostuse tasu ei määra Konkurentsiamet, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**. ÜVVKS seletuskirja alusel on piirnormi ületava reostuse tasu ühekordne lepingurikkumise tasu, mille suurus ei ole sõltuvuses vee-ettevõtjale tekitatud kahjuga, vaid on pigem distsiplineeriva iseloomuga, et tagada lepingutingimuste täitmine. Lepingutasu rikkumise tasu suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, mistõttu ülenormatiivse reostuse tasu ei määra Konkurentsiamet.

vastu võtma reovett, mille saastenaütajad ei ületa ÜVVKS-i § 34 lg 2 p 3 ning § 36 lg 2 alusel kehtestatud piirväärtusi (ÜVVKS § 33 lg 2).

Tõrva vallas on hetkel kehtiv Tõrva Linnavolikogu 09.03.2001 määrusega nr 6 „Tõrva linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kinnitamine. Selles ei ole määratud ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtuseid.

Konkurentsiameti määratav veeteenuse hind kehtib vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalsete reoainete sisalduseni või ÜVVKS § 36 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhittavate ohtlike ainete maksimaalsete piirväärtusteni.

Järgnevas tabelis (vt tabel 3) on kajastatud TV ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemi iseloomustavad üldised näitajad aastatel 2022-2025.

Tabel 3 TV üldiseloomustus

Rea nr	ÜLDANDMED	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Puurkaevude arv	tk	17	17	17	17
2	Veepumplate arv	tk	12	12	12	13
3	Veetöötusjaamade arv	tk	10	10	10	10
4	Reovee pumplate arv	tk	28	28	28	28
5	Reoveepuhastite arv	tk	9	10	10	10
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	58,6	58,6	58,6	58,6
7	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	57,0	57,0	57,0	57,0

TV ammutab vett ning juhib heitvett suublasse vastavalt keskkonnalubadele nr L.VV/332405, L.VV/332539, L.VV/331772, 326076 ja L.VV/325751. Eelnimetatud vee erikasutusload on väljastatud TV-le põhjaveevõtuks devoni ja kvaternaari põhjaveekihi ning reovee puhastamiseks ning heitvee ja sademevee juhtimiseks Kolgi kraavi, Liivakraavi, Jõku jõe, Karjatnurme kraavi, Koriste oja, Sepla kraavi, Hummuli oja, Õhne jõe, Kubja oja, Pokardi oja suublatesse.

TV tegevuspiirkonnas on 2025. aastal 17 puurkaevu, mille kaudu varustatakse kliente puhta joogiveega. 2025. aastal opereerib TV 13 veepumplaga (lisandus Pikasilla piirkonna pumpla) ja 10 reoveepuhastiga⁹, milles puhastatakse Tõrva valla tegevuspiirkonna reovesi. Lisaks on TV tegevuspiirkonnas 2025. aastal kasutusel 28 reovee pumplat. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustike ning sademeveekanalisatsiooni torustike pikkuses ei ole aastatel 2022 – 2025 muutuseid toimunud (vt tabel 3 read 6-7).

Kõik veeteenusega mitteseotud kulud (sh purgimisega seotud kulud) on ettevõtja taotluses veeteenusest eristanud.

⁹ 2023. aastal lisandus üks reoveepuhasti kui Karjanurme piirkonnas olnud septik rekonstrueeriti täiskomplektseks puhastiks, kus toimub nõuetekohane reoveekäitlus ja muda äravedu.

5. Müügikogused ja veekadu

5.1. Müügikogused

Müügikogusele hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügikogusega. Mida väiksem on müügikogus, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlustes, kas ettevõtja esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müügikogused on põhjendatud, tugineb Konkurentsiamet ÜVVKs § 50 lg 2, mille alusel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamisel võetakse aluseks viimase kolme kalendriaasta aritmeetiline keskmine müügikogus ning prognoositavad muutused tarbimises ning vajaduse korral tehakse müügikoguse leidmiseks analüüs. Lisaks tugineb Konkurentsiamet metoodika punktis 4 kirjeldatud hindamispõhimõtetele.

5.1.1. Võetud joogivee müügikogus

TV hinnataotluses prognoositud võetud joogivee müügikogus

TV on prognoosinud 2025. aastal võetava joogivee müügikoguseks 118,0 tuh m³.

Konkurentsiameti hinnang võetud joogivee müügikogusele

Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 4), kus on kajastatud TV võetud joogivee tarbijate arvud ja müügikogused aastatel 2022–2025.

Tabel 4 Võetud joogivee müügikogus

Rea nr	Võetud joogivee müügikogus	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Võetud joogivee müügikogus	tuh m ³	113,0	114,8	115,6	118,0
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		1,6	0,7	2,1
3	Võetud joogivee tarbijate arv	tk	996	1007	1016	1034
4	Joogivee tarbijate arvu muutus	tk		11	9	18
5	Abonendi keskmine veetarbimine aastas	m ³ /abonent	113,5	114,0	113,8	114,2
6	Rajatud uute võetud joogivee teenuse liitumispunktide arv	tk	12	10	0	0

Tabelist 4 nähtub, et TV võetud joogivee müügikogused aastatel 2022 – 2024 on olnud praktiliselt samad, erinedes vaid 2,6 tuh m³ võrra (113,0-115,6). Viimase kolme aasta keskmine müügikogus on olnud 114,5 tuh m³. 2025. aasta võetud joogivee müügikogus prognoositakse viimase kolme aasta keskmisest mõnevõrra kõrgemaks (118,0 tuh m³, vt tabel 4 rida 1 veerg 2025).

Võetud joogivee teenuse tarbijate (abonentide) arv kasvas 2022. aasta 996 kliendilt 2024. aastaks 1016 kliendini, ehk 20 kliendi võrra (1016 – 996 = 20: vt tabel 4 rida 3 ja 4).

Regulatsiooniperioodiks prognoosib TV veel 18¹⁰ kliendi lisandumist, seega klientide arvaks TV tegevuspiirkonnas 1034 klienti ($1016 + 18 = 1034$: vt tabel 4 rida 3 ja 4). Seega on klientide arv vaadeldaval ajavahemikul vähesel määral kasvanud.

TV hinnamenetluse käigus antud selgituste alusel on abonentide lisandumine saanud võimalikuks peamiselt enne 2020. aastat rajatud torustike rekonstrueerimise käigus välja ehitatud uutele liitumispunktile. Kuna TV on prognoosinud enne 2020. aastat rajatud liitumisvõimaluste jätkuvat kasutuselevõttu, siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks TV prognoositud 2025. aastal liituvate klientide arvu 18 tk ja võetud joogivee klientide arvu 1034 tk.**

Võetud joogivee müügikogus aastatel 2022 – 2024 on olnud mõnevõrra kasvav (vt tabel 4 rida 1 ja 2), sest on lisandunud uusi kliente (majapidamisi; vt tabel 4 rida 4). Ühe kliendi keskmine võetud joogivee tarbimise kogus on aastatel 2022-2024 olnud vahemikus $113,5 \text{ m}^3$ - $114,0 \text{ m}^3$ -le kliendi kohta aastas (vt tabel 4 rida 5). 2025. aastaks on TV prognoosinud ühe kliendi (majapidamise) keskmiseks võetud joogivee tarbimise koguseks (ühiktarbimiseks) $114,2 \text{ m}^3$ ehk veidi kõrgemaks eelneva kolme aasta keskmisest ühiktarbimisest ($113,7 \text{ m}^3/\text{abonent}$).

Kuna TV on prognoosinud 2025. aastal ühe kliendi keskmise joogivee tarbimiskoguse aastas ($114,2 \text{ m}^3$) mõnevõrra kõrgemaks eelnevate aastate (2022-2024) tegelikust keskmise ühiktarbimise näitajast ($113,7 \text{ m}^3$), peab Konkurentsiamet TV prognoositud ühe kliendi keskmist võetud joogivee tarbimiskogust $114,2 \text{ m}^3$ põhjendatuks.

Korrutades põhjendatuks loetud klientide arvu 1034 tk ühe kliendi keskmise võetud joogivee tarbimiskogusega $114,2 \text{ m}^3$ -t, kujuneb võetud vee müügikoguseks regulatsiooniperioodil $118,0$ tuh m^3 ($114,2 \times 1034 / 1000 = 118,0$), mis vastab TV hinnataotluses 2025. aastaks prognoositud TV tegevuspiirkonna võetud joogivee müügikogusele.

Seetõttu ja võttes arvesse, et TV tegevuspiirkond on suhteliselt stabiilne ning joogivee müügikogus on prognoositud veidi suuremaks viimase kolme aasta keskmisest näitajast, peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2025. aasta võetud joogivee müügikogust $118,0$ tuh m^3 .

5.1.2 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus

TV hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus

TV on prognoosinud 2025. aastal osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikoguseks $119,5$ tuh m^3 .

Konkurentsiameti hinnang reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogusele

Metoodika punktist 4.1 lähtudes analüüsib Konkurentsiamet TV veeteenuse müügikoguste ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt tabel 5) ettevõtja esitatud andmete alusel, kus on kajastatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse (edaspidi ka reoveeteenuse) müügikogused ning abonentide arvud aastatel 2022 – 2024 ja prognoos 2025. aastaks.

¹⁰ Neist 10 tuli juurde seoses Pikasilla piirkonna liitumisega.

Tabel 5 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogused

Rea nr	Reovee müügikogus	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogus kokku	tuh m ³	111,8	113,7	116,4	119,5
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		1,7	2,4	2,7
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonentide arv	tk	973	981	986	995
4	Tarbijate arvu muutus	tk		8	5	9
5	Reovee teenuse tarbimine kliendi kohta aastas	m ³ /abonent	114,9	115,9	118,1	120,1
6	Rajatud uute ärajuhtimise ja puhastamise teenuse liitumispunktide arv	tk	14	8	0	0

Tabelist 5 nähtub, et TV reoveeteenuse müügikogused aastatel 2022 – 2024 on olnud kasvavad (111,8→116,4 tuh m³), olles keskmiselt 114,0 tuh m³. 2025. aasta reoveeteenuse müügikogus prognoositakse viimase kolme aasta keskmisest tasemest kõrgemaks (119,5 tuh m³, vt tabel 5 rida 1 veerg 2025).

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijate (klientide) arv kasvas 2022. aastal 973 kliendilt 2024. aastaks 986 kliendini, ehk 13 kliendi võrra (986 – 973 = 13: vt tabel 5 rida 3 ja 4). 2025. aastaks ehk regulatsiooniperioodiks prognoosib TV veel 9 kliendi lisandumist, seega klientide arvuks tegevuspiirkonnas 995 klienti (986 + 9 = 995: vt tabel 5 rida 3 ja 4). TV hinnamenetluse käigus antud selgituste alusel on abonente lisandunud peamiselt enne 2020. aastat rajatud liitumispunktidele.

Arvestades, et uusi liitumispunkte lisandub TV tegevuspiirkonnas peamiselt vanade torustike rekonstrueerimistöde käigus, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks **TV prognoositud 2025. aastal liituvate klientide arvu 9 tk ja seega reovee ärajuhtimise ning puhastamise klientide arvu 995 tk.**

Ühe kliendi (majapidamise) keskmine reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise kogus kasvas 2022. aasta 114,9 m³-lt 2024. aasta 118,1 m³-le kliendi kohta aastas (tabel 5 rida 5). 2025. aastaks on TV prognoosinud ühe kliendi (majapidamise) keskmiseks reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise koguseks (ühiktarbimiseks) 120,1 m³, mis on mõnevõrra kõrgem eelneva kolme aasta keskmisest ühiktarbimise näitajast (116,3 m³).

Kuna TV on prognoosinud 2025. aastal reoveeteenuse ühiktarbimise suuremaks eelneva kolme aasta keskmisest ühiktarbimisest, peab Konkurentsiamet põhjendatuks TV prognoositud TV tegevuspiirkonna ühe kliendi keskmist reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbimiskogust 120,1 m³.

Korrutades põhjendatud klientide arvu 995 tk ühe kliendi keskmise reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimiskogusega 120,1 m³-t, kujuneb põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügikoguseks regulatsiooniperioodil 119,5 tuh m³ (120,1 × 995 / 1000 = 119,5), mis vastab TV hinnataotluses 2025. aastaks prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikogusele.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks TV regulatsiooniperioodiks prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi koguse 119,5 tuh m³, mis kujuneb põhjendatud klientide arvu (995 tk) ja ühe kliendi aasta keskmise reovee ärajuhtimise ja puhastamise põhjendatud tarbimiskoguse (120,1 m³) alusel ($995 \times 120,1 / 1000 = 119,5$).

5.2 Veekadu ja omatarbevesi

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdud vee koguse vahena (ammutatud vee kogus lahutada omatarbevee kogus lahutada müüdud vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed. Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja tehtavate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei arvata veekao hulka. Omatarbevee kogust ei arvestata müüdud vee koguse hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

TV hinnataotluses prognoositud omatarbevesi

TV prognoosib hinnataotluses esitatud andmete alusel omatarbevee koguseks 10,5 tuh m³ ning veekaoks 12,9 tuh m³ ehk 9,8% ammutatud vee kogusest ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti hinnang omatarbeveele ja veekaole

Ülevaate saamiseks veekadude muutuste kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 6).

Tabel 6 Omatarbevesi ja veekadu

Rea nr	Omatarbevesi ja veekadu	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Ammutatud vee kogus, sh	tuh m ³	131,6	131,4	138,5	141,4
2	Omatarbe vesi	tuh m ³	9,0	6,7	9,8	10,5
3	Omatarbevee osakaal ammutatud veest	%	6,8	5,1	7,1	7,4
4	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta (rida 1 - rida 2)	tuh m ³	122,7	124,7	128,7	131,0
5	Võetud joogivee müügi kogus	tuh m ³	113,0	114,8	115,6	118,0
6	Tuletõrjese	tuh m ³	0,03	0,04	0,09	0,05
7	Veekadu (rida 4 - rida 5 - rida 6)	tuh m ³	9,6	9,9	13,0	12,9
8	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbeveeta (rida 7 / rida 4 × 100)	%	7,9	7,9	10,1	9,8

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus. TV selgituste järgi kasutatakse omatarbevett veetorustike, kanalisatsioonitorustike ja reoveepumplate läbipesuks ning reoveepuhastil s.h muda pressimise protsessis. TV esitatud andmetest nähtub, et omatarbevee kogus on aastatel 2022-2024 kõikunud vahemikus 6,7 kuni 9,8 tuh m³ ning omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest oli vahemikus 5,1-7,1% (vt tabel 6 rida 2 ja 3). 2025. aastaks prognoosib TV omatarbevee koguseks 10,5 tuh m³ ja osakaaluks kogu ammutatud veest 7,4%, mis on mõnevõrra kõrgem eelneva kolme aasta (2022 – 2024) keskmisest omatarbevee osakaalust 6,3% $((6,8 + 5,1 + 7,1) / 3 = 6,3)$.

Ettevõtja selgitas, et vee omatarve tõuseb 2025. aastal seoses Linna küla veekvaliteedi probleemidega. TV käivitas seal 2025. aastal teise veetöötlusjaama (Linna 2), mis vahepeal ei osalenud paar aastat veetöötluses. Sellega seoses on tarvis teostada trasside läbipesu kogu asumi torustikes, samuti kortermajade keldrite peamagistraalides. Hetkel puuduvad kõigi torustike läbipesuks väljavõtted. Need tuleb läbipesu korraldamiseks paigaldada. TV teeb seda järkjärgult ning seetõttu jätkub läbipesu mitmel järgneval aastal. Samuti jätkatakse torustike läbipesu Tõrva linnas ja mujal vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas, kus see vajadus ilmneb. Vee suurem omatarve jääb kvaliteedi huvides mineviku keskmisest kõrgemaks kogu nähtavas tulevikus.

Konkurentsiamet peab eeltoodud selgitust arvestades põhjendatuks TV prognoositud 2025. aasta omatarbevee kogust 10,5 tuh m³.

Veekadu. TV esitatud andmete alusel on veekadu ammutatud veest ilma omatarbeveeta kõikunud vahemikus 9,6 - 13,0 tuh m³ ning veekao osakaal kogu ammutatud veest oli vahemikus 7,9 - 10,1% (vt tabel 6 rida 8). 2025. aastal prognoosib TV veekao koguseks 12,9 tuh m³ ja osakaaluks ammutatud vee kogusest ilma omatarbeveeta 9,8% (vt tabel 6 rida 7 ja 8 veerg 2025). Eeltoodud osakaal jääb eelneva kolme aasta näitajate vahemikku olles mõnevõrra madalam 2024. aasta näitajast (10,1%).

Kuna TV on prognoosinud 2025. aastaks veekao osakaalu samasse vahemikku eelmise kolme aasta näitajatega, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks TV prognoositud veekadu tasemel 9,8% ammutatud vee kogusest ilma omatarbeveeta ehk veekadu 12,9 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda arvatavad tegevuskulud

Veeteenuse hindade arvutamise aluseks on lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil, mille moodustavad veeteenuse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus (ÜVVKS § 50 lg 1 ja sellega kooskõlas olev metoodika). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid (ÜVVKS § 52 lg 1).

Veeteenuse hinda ei arvata järgmisi kulusid (ÜVVKS § 52 lg 3):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega mitteseotud kulud;
- 4) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahvid ning muud rahalised kohustused, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest;
- 5) finantskulud;

- 6) dividendide tulumaksu kulu;
- 7) muud kulud, mis ei ole vajalikud ettevõtjale seadusega pandud kohustuste täitmiseks.

Metoodika alusel jagunevad kulud järgmiselt:

- 4) muutuvkulud - kulud, mis sõltuvad olulises osas müügikoguse muutumisest. Muutuvkulude kujunemisel on aluseks mõõdetavad kogused, saasteainete kogused ja elektrienergia tarbimisandmed. Muutuvkulud võivad sisaldada mittekontrollitavatel tasudel põhinevaid kulusid, millest Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule, saastetasule ja elektri kulule.
- 5) muud tegevuskulud - kulud, mis ei sisalda muutuv- ja finantskulusid ning põhivara kulumit. Muud tegevuskulud on valdavalt kulud, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Muud tegevuskulud võivad sisaldada mittekontrollitaval tasul/tasumääral põhinevaid kulusid (nt maamaks, riigilõivud, raskeveokimaks jm) (metoodika p 6.2).

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

6.1 Muutuvkulud

Metoodika punkti 5 järgi on muutuvkulud sõltuvad olulises osas müügikoguse muutumisest (näiteks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu, teiselt vee-ettevõtjalt ostetud veeteenuse kulu, elektri kulu jms). Nimetatud muutuvkulude kujunemisel on aluseks mõõdetavad kogused (ammutatud vee kogus, puhastatud reovee kogus, ostetud joogivee ja/või reoveeteenuse kogus kuupmeetrites; vt metoodika näide 3 ja 4), saasteainete kogused (tonnides, vt metoodika näide 12 ja 13) ja elektrienergia tarbimisandmed (nt elektrienergia kogused (kWh-des, kW-des, amprites vm; vt metoodika näide 14), mille detailsem ülevaade ja kirjeldus on toodud metoodika punktides 5.1-5.4. Eelnev muutuvkulude loetelu ei ole kinnine. Konkreetse vee-ettevõtja spetsiifilistest vajadustest ja vastavatest näitajatest lähtudes võidakse muutuvkuludena käsitleda ka muid olulisel määral müügikogusest sõltuvaid ja kogukuludes olulise mõjuga kulusid (nt kemikaalide kulu, mudatöötluse/-äraveo kulu vms).

Muutuvkulud võivad sisaldada mittekontrollitavatel tasudel põhinevaid kulusid.

Metoodika punkti 1.9 järgi on mittekontrollitavatel hindadel/tasumääradel põhinevad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Näiteks on ettevõtja jaoks mittekontrollitavad (metoodika punkt 1.9):

- 1) administratiivselt reguleeritavate teenuste hinnad: ostetava elektri või gaasi võrguteenuse tasud;
- 2) teisele vee-ettevõtjale makstavad ÜVVKS § 48 lg 1 nimetatud tasud vastavalt Konkurentsiameti hinnaotsusele;
- 3) vee erikasutusõiguse tasumäärad;
- 4) keskkonda heidetavate saasteainete tasumäärad;
- 5) riigilõiv;
- 6) maamaks;
- 7) tasu riiklikult kehtestatud infrastruktuuri talumise kohustuse täitmise eest jms.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid (ÜVVKS § 52 lg 1).

TV-l on muutuvkuludeks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu ja elektri kulu.

Muutuvkulude põhjendatuse hindamiseks kasutab Konkurentsiamet andmeid küsimustiku töölehtedelt „Ost-Müük“, „Keskkonnatasud“, „Elektrikulu“ ja „Kasumiaruanne“.

TV hinnataotluses prognoositud muutuvkulud

TV on hinnataotluses prognoosinud veeteenuse hinda lisatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 12,0 tuh €, saastetasu kuluks 10,5 tuh € ja elektrienergia kuluks 68,9 tuh € ehk muutuvkuludeks kokku 91,4 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang muutuvkuludele

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu TV veeteenuse hinda arvatavatele muutuvkuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1 Vee erikasutusõiguse tasu

Vee erikasutusõiguse tasu makstakse õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras Keskkonnatasude seaduse (KeTS) § 10 lg 1 alusel. Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel¹¹.

Vee erikasutusõiguse tasumäärad võetakse täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid (metoodika punkt 5.2).

TV hinnataotluses prognoositud vee erikasutusõiguse tasu

Hinnataotluses prognoosib TV veeteenuse hinda arvatavaks vee erikasutusõiguse tasu summas 12,0 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang vee erikasutusõiguse tasule

Keskkonnalubade nr L.VV/332405, L.VV/332539, L.VV/331772, 326076 ja L.VV/325751 alusel on TV-l õigus ammutada devoni-ordoviitsiumi. Hinnataotluse alusel prognoosib TV vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud ammutatud vee koguseks regulatsiooniperioodil 141,4 m³.

Ammutatud joogivee kogus on otseselt arvutatav võetud joogivee müügi kogusest, omatarbevee kogusest ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud joogivee müügi kogus + omatarbevee kogus + veekadu.

Otsuses põhjendatuks loetud võetud joogivee müügi koguse 118,0 tuh m³ (vt otsuse p 5.1.1), omatarbevee koguse 10,5 tuh m³ (vt otsuse p 5.2) ja veekao koguse 12,9 tuh m³ (vt otsuse p 5.2) alusel kujuneb põhjendatud ammutatud joogivee koguseks 141,4 tuh m³ (118,0 + 10,5 + 12,9 = 141,4).

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest

¹¹ KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014. a määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi“

veekogust või põhjaveekihist“ §-s 1 osundatud lisa alusel on vee erikasutusõiguse tasumäär 2025. aastal vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini **84,68 €/tuh m³**.

Kogu ammutatud vee kogus on TV puhul vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vesi.

Konkurentsiamet on põhjendatuks lugenud ammutatava vee koguse ja lähtudes Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumääradest, **kujuneb 2025. aastal makstavaks vee erikasutusõiguse tasuks 12,0 tuh €** ($141,4 \times 84,68 = 12,0$), mis on põhjendatud arvata veeteenuse hinda (ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel).

6.1.2 Saastetasu

Vee-ettevõtja peab tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu (ÜVVKS § 46). Veeseaduse (VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 187 järgi on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale veeloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 järgi maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 järgi rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Seaduses sätestatud saastetasude määrad arvatakse täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid (metoodika punkt 5.3). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda ei arvata seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja muid rahalisi kohustusi, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest, sh piirmäärasid ületavate saastekoguste eest makstud saastetasu (metoodika punktid 3.1.6 ja 5.3).

Veeteenuse hinda arvatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 alusel (Konkurentsiametil on õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku leheküljel „Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

TV hinnataotluses prognoositud veeteenuse saastetasu

Hinnataotluses prognoosib TV regulatsiooniperioodil makstava saastetasu kogusummaks 10,6 tuh €, millest 0,1 tuh € on eristatud muule tegevusele (purgimisteenusele) ning veeteenuse hinnas arvestab 10,5 tuh €. Saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 8).

Konkurentsiameti hinnang saastetasule

Saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 nimetatud saastetasumäärade vähendamist kajastava ehk nn efektiivsuse koefitsiendi korrutisena. Kuna TV veeteenuse hinda arvatav saastetasu summa moodustab otsusega põhjendatuks peetavast veeteenuse lubatud müügitulust (ilma järelevalvetasuta) vaid 2,2% ($10,5 / 474,6 \times 100 = 2,2$), siis ei analüüsi Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks

olevaid komponente detailselt¹², vaid annab hinnangu prognoositud tasu summale.

TV puhastab reovee kokku 10-s puhastis: Tõrva, Linna küla, Helme, Karjatnurme, Riidaja, Patküla, Hummuli, Kalme, Leebiku ja Ala. Tõrva reoveepuhasti osakaal on keskmiselt 73%. TV osutab oma tegevuspiirkonnas ka purgimisteenust. Purgitav reovesi puhastatakse Tõrva reoveepuhastis.

Ülevaade ettevõtja tasutud saastetasu summadest aastatel 2022–2024 ja prognoosidest 2025. aastaks on esitatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 7).

Tabel 7 Saastetasu

Rea nr	Saastetasu	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Kogu makstud saastetasu	tuh €	8,0	7,9	11,0	10,6
2	sh purgimisteenuse saastetasu	tuh €	0,1	0,2	0,2	0,1
3	Veeteenuse hinda arvatav saastetasu	tuh €	7,9	7,7	10,8	10,5
4	Reoveeteenuse müügikogus, millelt arvutatakse saastetasu	tuh m ³	111,8	113,7	116,4	119,5
5	Veeteenuse saastetasu erikulu reovee müügikoguse kohta	€/m ³	0,07	0,07	0,09	0,09

Konkurentsiamet ei saa aktsepteerida veeteenuse hinnas keskkonnalubades sätestatud piirmäärasid ületavate saastekoguste eest makstud saastetasu (ülenormatiivse saaste tasu) arvamist veeteenuse hinda. Seepärast hindab amet ainult loaga saastekogustelt makstud saastetasu (TV-l üle loa saaste tasu puudub).

TV tasutud saastetasust veeteenuse osutamisega seotud summa oli 2022. aastal 7,9 tuh €, langes 2023. aastal 7,7 tuh €-ni ja tõusis 2024. aastal 10,8 tuh €-ni (vt tabel 7 rida 3). Saastetasu erikulu (saastetasu summa jagatud puhastitele juhitud reoveeteenuse müügikogusega) on olnud samal ajavahemikul vahemikus 0,07–0,09 €/m³ (vt tabel 7 rida 5).

Regulatsiooniperioodi veeteenuse hinda arvatavaks saastetasuks on ettevõtja prognoosinud 10,5 tuh €. Veeteenuse saastetasu erikuluks kujuneb regulatsiooniperioodil 0,09 €/m³ ¹³, mis mahub eelmiste aastate näitajate 0,07–0,09 €/m³ (vt tabel 7 rida 5) vahemikku.

Kuna TV regulatsiooniperioodiks prognoositud saastetasu erikulu mahub varasemate aastate erikulu vahemikku, **peab Konkurentsiamet ÜVVKs § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel põhjendatuks arvata veeteenuse hinda saastetasu 10,5 tuh €.**

6.1.3 Elektri kulu

TV hinnataotluses prognoositud veeteenuse elektri kulu

Hinnataotluses prognoosib TV regulatsiooniperioodil veeteenuse pakkumisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 471,7 MWh ja ostetava elektrienergia kogukuluks prognoositakse 68,9

¹² Menetlusökonoomika kaalutluste tõttu ei vii Konkurentsiamet läbi saastetasude kujunemise süvaanalüüsi, kuna saastetasu osakaal kogukuludest on niivõrd väike, et omab väheolulist mõju veeteenuse hinnale.

¹³ Seejuures on saastetasu arvustustes rakendatud saastetasumäärasid, mis hakkasid kehtima alates 01.01.2025 ning on kõrgemad eelnevate aastate saastetasumääradest.

tuh €. Seejuures on võetud veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 20,5 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise tegevusega seotud elektrienergia kuluks 48,4 tuh €, mille kujunemise on TV hinnataotluses kajastanud tarbimispunktide lõikes.

Konkurentsiameti hinnang elektri kulule

Elektrienergia kulu kujuneb elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus. TV kasutab elektrienergiat vee pumpamiseks ja puhastamiseks, reo- ja sademevee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks ning kontoriruumides. Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 8) veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia koguste ja kulu kohta.

Tabel 8 Veeteenuse elektrienergia kogus ja kulu

Rea nr	Elektrienergia tarbimine ja -kulu	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Veeteenuse elektrienergia tarbimine	MWh	396,8	435,8	460,5	471,7
2	elektritarbimise muutus vrs eelmine aasta	%		9,8	5,7	2,4
3	Ammutatud vee kogus, reoveeteenuse müügikogus	tuh m ³	243,4	245,1	254,9	262,1
4	muutus vrs eelmise aastaga	%		0,7	4,0	2,8
5	Elektritarbimise erikulu (rida 1/ rida 4)	kWh/m ³	1,63	1,78	1,81	1,80
6	Veeteenuse elektrienergia kulu	tuh €	97,2	75,6	78,6	68,9
7	Elektrienergia keskmine hind	senti/kWh	24,50	17,36	17,06	14,61
8	Puurkaevude arv	tk	17	17	17	17
9	Veepumplate arv	tk	12	12	12	13
10	Reovee pumplate arv	tk	28	28	28	28
11	Reoveepuhastite arv	tk	9	10	10	10

Veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia kogus oli 2022. aastal 396,8 MWh, suurenes 2023. aastal 435,8 MWh-ni ja 2024. aastal 460,5 MWh-ni (vt tabel 8 rida 1 veerud 2022-2024).

Regulatsiooniperioodiks on TV prognoosinud veeteenuse seotud elektrienergia tarbimise tõusma tasemele 471,7 MWh ehk 8,2% ja 5,7% rohkem võrreldes aastatega 2023 ja 2024 (vt tabel 8 veerg 2023-2025 read 1 ja 2).

Kuna veeteenuste osutamiseks tarbitav elektrienergia kogus on sõltuvuses pumbatava ja puhastatava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenusega seotud elektrienergia kogusele, leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee koguse, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikoguse; vt tabel 8 rida 5).

Veeteenuse elektrienergia erikulu oli 2022. aastal 1,63 kWh/m³, suurenes 2023. aastal 1,78 kWh/m³-le ja 2024. aastal 1,81 kWh/m³-le (vt tabel 8 rida 5). TV prognoositud andmete alusel kujuneb regulatsiooniperioodi veeteenuse elektrienergia erikuluks 1,80 kWh/m³ (vt tabel 8 rida 5 veerg 2025), mis on mõnevõrra madalam võrreldes 2024. aasta erikuluga, aga kõrgem aastate 2022 - 2024 keskmisest erikulust $1,74 \text{ kWh/m}^3 ((1,64 + 1,78 + 1,81)/3 = 1,74)$.

Ettevõtja selgitas järgmist: „Raba tn 5 asuv Tõrva reoveepuhasti töötas varem poole võimsusega. See pandi 2023. aastal tööle täiel võimsusel, sest tsoon 1 töötas juba täiskoormusel ja ei suutnud enam reovee puhastusnõudeid tagada. Koormuse ühtlasem jagamine puhasti tsoonide vahel suurendab küll elektrikulu, kuid samas pikendab kokkuvõttes puhasti eluiga ja nõuetekohast puhastusvõimet. Tsoon 2-e käivitamisega kaasnes ka täiendavate pumpade, segurite ja puhurite töö. Lisaks remonditi 2024. aastal puhasti ventilatsioonisüsteemi, mille elektrikalorifeerid saadi töösse novembris 2024. Nende muudatuste tõttu on 2025. aastaks prognoositud 2024. aastaga sarnane elektrienergia erikulu ja ka tulevikus jääb keskmine erikulu suuremaks võrreldes aastate 2022 – 2024 keskmise erikuluga.“

Kuna TV elektrienergiat tarbivate veeteenuse objektide (puurkaevud, vee- ja reoveepumplad ja reoveepuhasti) arvus pole aastatel 2022 – 2024 olulisi muutusi toimunud (vt tabel 8) ja TV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteem on planeeritud töötamata regulatsiooniperioodil sarnaselt 2024. aastaga, **peab Konkurentsiamet ettevõtja selgitusi arvesse võttes põhjendatuks TV prognoositud regulatsiooniperioodi veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia erikulu tasemel (1,80 kWh/m³).**

Lähtudes otsuse p-s 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 141,4 tuh m³, punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi kogusest 119,5 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 1,80 kWh/m³, kujuneb põhjendatud tarbitavaks elektrienergia koguseks veeteenusega seotud objektidel 471,7 MWh ((141,4+ 119,5) × 1,80 = 471,7¹⁴).

Elektrienergia hind. Hinnataotlusega esitatud andmete alusel kujuneb TV 2025. aasta keskmiseks elektrienergia hinnaks 14,61 senti/kWh.

Elektrienergia ostmiseks vabaturult tegi TV riigihanke „Elektrienergia ostmine 2025“ (viitenumber 288508).

Hankel osales kolm pakkujat, kelle teenustasu pakkumised olid järgmised: Viru Elektrivõrgud OÜ (1,98 €/kWh), Enefit AS (2,18 €/kWh) ja AS Alexela (2,60 €/kWh).

27.01.2025 sõlmiti hanke võitjaga (Viru Elektrivõrgud OÜ) leping perioodiks 01.02.2025-31.01.2026. Lepingu alusel kujuneb elektrienergia ilma käibemaksuta hind vastavalt pakatile Börsihind, millele lisandub müüja teenustasu 1,98 €/MWh ehk 0,198 s/kWh.

Tabel 9 Elektrienergia keskmised börsi hinnad otsuse koostamisele eelnenud 12 kuu jooksul

Rea nr	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna elektrienergia keskmised hinnad	Börsihind €/MWh	Hind teenustasuga 1,98 €/MWh	Hind teenustasuga senti/kWh
	1	2	3	4
1	2024 – November	82,56	84,54	8,45
2	2024 - Detsember	84,28	86,26	8,63
3	2025 - Jaanuar	92,02	94,00	9,40
4	2025 -Veebruar	151,85	153,83	15,38

¹⁴ Konkurentsiametile on teada müügi koguste/ühiktarbimise kohta andmed rohkem kui kümnendiku täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub Konkurentsiamet otsuses kajastatust täpsematest andmetest, mis tulenevad Exceli tabelist (kolm kohta peale koma).

Rea nr	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna elektrienergia keskmised hinnad	Börsihind €/MWh	Hind teenustasuga 1,98 €/MWh	Hind teenustasuga senti/kWh
	1	2	3	4
5	2025 – Märts	90,20	92,18	9,22
6	2025 – Aprill	73,25	75,23	7,52
7	2025 – Mai	67,63	69,61	6,96
8	2025 – Juuni	41,35	43,33	4,33
9	2025 – Juuli	36,70	38,68	3,87
10	2025 – August	77,31	79,29	7,93
11	2025 - September	81,12	83,10	8,31
12	2025 – Oktoober	89,74	91,72	9,17
13	12 kuu (november.24 – oktoober.25) keskmine hind	80,67	82,65	8,26
14	TV prognoositud elektrienergia hind			8,26

TV on prognoosinud ostetava elektrienergia hinnaks 82,65 €/MWh (ehk 8,26 senti/kWh) lähtudes minikonkursil pakutust [(börsihind + teenustasu 1,98 €/MWh (ehk 0,198 s/kWh)]. Hinna kujundamisel arvestatud keskmine börsihind 80,67 €/MWh [$82,65 - 1,98 = 80,67$ (ehk $8,26 - 0,198 = 8,07$ senti kWh)] on sama otsuse koostamisele eelnenu 12 kuu (november 2024 – oktoober 2025) keskmise hinnaga (vt tabel 9 rida 13 veerg 2).

Konkurentsiamet peab põhjendatuks elektri kulu arvutusel kasutatud elektrienergia hinda 8,26 senti/kWh, kuna see on sama viimase 12 kuu keskmise börsihinna ja lepingulise teenustasu summaga.

Võrguteenuse hind. TV ostab elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ-lt (pakettidega Võrk 1, Võrk 2, Võrk 4, Võrk 5, VMA2 ja VML2). Konkurentsiamet on kooskõlastanud Elektrilevi OÜ-le võrgutasud 22.04.2025 otsusega nr 7-3/2025-041. Veeteenusel kasutatavate objektide elektri tarbimiste ja eelnimetatud otsusega kooskõlastatud võrgutasude alusel kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenusel 5,30 senti/kWh.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse elektri kulu arvutamisel Elektrilevi OÜ hinnapakettidele vastavate ja Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud võrguteenuse tasude alusel kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 5,30 senti/kWh.

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12alusel lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,21 senti/kWh** ning elektrituruseaduse § 59² lg 1 alusel taastuenergia tasu **0,84 senti/kWh**¹⁵.

Elektri kulu kujunemine

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrumtamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu summaga.

¹⁵ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse osutamisel tarbitud elektri kaalutud keskmist hinda 14,61 senti/kWh ($8,26 + 5,30 + 0,21 + 0,84 = 14,61$).

Põhjendatuks loetud veeteenusega seotud elektrienergia kogusest 471,7 MWh ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast 14,61 senti/kWh lähtudes kujuneb veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 68,9 tuh € ($471,7 \times 14,61 / 100 = 68,9$).

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel põhjendatuks arvata veeteenuse hinda elektri kulu 68,9 tuh € (s.h võetud joogivee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 20,5 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 48,4 tuh €), kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektri kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast ning ettevõtja on eelnevalt eristatud muu tegevusega (sh pürgimine) seotud elektri kulu.

6.2 Muud tegevuskulud

Veeteenuse hinda arvatavate muude tegevuskulude põhjendatuse hindamiseks ÜVVKS-i § 52 lg 1 ja ÜVVKS-i § 50 lg 1 p 1 ja 2 alusel, analüüsib Konkurentsiamet muid tegevuskulusid metoodika punkti 6 põhjal.

Muude tegevuskuludena defineerib Konkurentsiamet metoodika punkti 6.2 alusel kulusid, mis ei sisalda muutuv- ja finantskulusid ning põhivara kulumit ning valdavalt on need kulud, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Muud tegevuskulud võivad sisaldada mittekontrollitaval tasul/ tasumääral põhinevaid kulusid (nt maamaks, riigilõivud, raskeveokimaks jm).

Muude tegevuskulude hulka arvestatakse üldjuhul järgmised põhjendatud kulud (metoodika punkt 6.3):

- 1) ettevõtja teostatavad hooldus- ja remondikulud;
- 2) sisse ostetavate tööde ja teenuste kulud;
- 3) transpordikulud;
- 4) infotehnoloogia ja sidekulud;
- 5) tööjõukulud (koos maksudega);
- 6) muud kulud, mis tuleb taotluses loetleda ja põhjendada.

Põhjendatud tegevuskulude hindamisel lähtutakse järgmisest (ÜVVKS § 52 lg 2 ja metoodika p 6.4):

- 1) kulude dünaamika ajas ja selle võrdlus THI¹⁶ dünaamikaga;
- 2) kulukomponentide põhjendatuse analüüs, sealhulgas ekspordihinnangud;
- 3) vee-ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlus teiste sarnaste vee-ettevõtjate kuludega.

Veeteenuse hinda ei ole alust arvata ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu arvamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Samuti ei motiveeriks maksmata arvete kulu arvamine veeteenuse hinda ettevõtjat võlgnikega tegelema (ÜVVKS § 52 lg 3 p 1 ja metoodika p 6.8).

¹⁶ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

TV hinnataotluses prognoositud muud tegevuskulud

Hinnataotluses on TV veeteenuse hinda arvatavateks muudeks tegevuskuludeks prognoosinud 286,0 tuh €.

Konkurentsiameti hinnang muudele tegevuskuludele

KonkS tähenduses on turgu valitsevas seisundis ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitsevat seisundit eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest (KonkS § 13 lg 1). Samuti omab turgu valitsevat seisundit KonkS §-des 14 ja 15 sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omav ettevõtja (KonkS § 13 lg 2). KonkS § 15 järgi loetakse olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluga ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. Seega on TV olulist vahendit omav ettevõtja, mis tähendab, et TV-l oma tarbijate üle turgu valitsev seisund. Seega puudub TV, kui loomuliku monopoli, tarbijatel võimalus valida teist teenuse osutajat isegi juhul, kui TV kulutused ning sellest lähtudes hind on tarbijatele vastuvõetamatu. TV turgu valitseva seisundi tõttu on oluline kontrollida, et ettevõtja ei lisaks oma teenuse hinda ülemäärasel hulga kulusid, sest ÜVVKS § 50 lg 1 alusel võib veeteenuse hind sisaldada vaid põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Konkurentsiamet märgib, et veeteenuse hinda arvatavate muude tegevuskulude põhjendatuse hindamisel lähtub Konkurentsiamet ÜVVKS § 52 lg-s 1, ÜVVKS § 50 lg 1 p-des 1 ja 2 sätestatud alustest ning metoodika p-s 6.1–6.8 sätestatust.

ÜVVKS ja metoodika punktid kokkuvõtlikult tähendavad, et veeteenuse hinda arvatavad muud tegevuskulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest (ettevõtja saab mõjutada efektiivsema majandustegevusega) ning võimaldama ettevõtjale seadusega sätestatud ülesannete täitmise. Konkurentsiamet kasutab põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega (metoodika p 6.5). Neid meetodeid rakendatakse ühtselt ja ühetaoliselt võrdse kohtlemise printsiibist lähtudes kõikides reguleeritavates valdkondades, lisaks veeteenuse hinna analüüsimisele ka elektri- ja maagaasi võrgutasude (elektrituruseaduse § 72 lg 8, maagaasiseaduses § 23² lg 3) ning soojuse piirhindade kujundamisel.

Muude tegevuskulude summadest aastatel 2022–2025 annab ülevaate alljärgnev tabel (vt tabel 10). Tabelis on esitatud vaid veeteenuse hinda arvatud muud tegevuskulud ning tabel ei kajasta veeteenusega mitteseotud tegevustele jaotatud tegevuskulusid.

Tabel 10 Muud tegevuskulud

Rea nr	Näitaja	Ühik	2022	2023	2024	2025
1	Muud tegevuskulud kokku	tuh €	294,5	307,4	343,2	286,0
2	Muude tegevuskulude muutus	%		4,4	11,6	-16,7
3	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus*	%		9,2	3,5	5,4
4	Veeteenuse müügi kogus	tuh.m ³	224,8	228,5	232,0	237,5
5	Muude tegevuskulude erikulu (rida 1 / rida 4)	€/m ³	1,31	1,35	1,48	1,20

*Statistikaameti¹⁷ andmetel oli THI muutus 2023. aastal 9,2% ja 2024. aastal 3,5%. Rahandusministeeriumi 2025. aasta suvise majandusproгноosi¹⁸ alusel on THI muutuseks 2025. aastal prognoositud 5,4%.

Tabelist 10 nähtub, et ajavahemikul 2022-2024 olid muud tegevuskulud vahemikus 294,5 – 343,2 tuh € (vt tabel 10 rida 1 veerud 2022 – 2024). Regulatsiooniperioodi muude tegevuskulude summaks on TV prognoosinud 286,0 tuh € ehk langust võrreldes eelneva aastaga -16,4% (vt tabel 10 rida 1 ja 2 veerg 2025) ja võrreldes 2022. aastaga -2,9% ($286,0 / 294,5 - 1 \times 100 = -2,9$).

Objektiivsema hinnangu andmiseks muudele tegevuskuludele arvutas Konkurentsiamet muude tegevuskulude erikulu (muude tegevuskulude summa jagatud võetud joogivee müügikoguse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügikoguse summaga). Aastatel 2022-2024 muutus erikulu vahemikus 1,31-1,48 €/m³ (vt tabel 11 rida 5 veerud 2022 – 2024). TV prognoositud andmetega kujuneb regulatsiooniperioodil erikuluks 1,20 €/m³ (vt tabel 10 rida 5 veerg 2025).

Konkurentsiamet võrdles TV muude tegevuskulude erikulu Juhendi punktist 4.8.3 lähtudes teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. Võrdlusega saab hinnata, kas TV opereerib temast sõltuvate tegevuskuludega efektiivselt.

TV-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müügikoguse ja torustike pikkuse suhe jääb TV müügikoguse ja torustiku pikkuse suhtega **2,0 tuh m³/km** võrreldavasse vahemikku **1,2 – 2,8 tuh m³/km**, (s.t +/- 40% TV müügikoguse ja torustike pikkuse suhtest). TV on prognoosinud muude tegevuskulude erikuluks 2025. aastal **1,20 €/m³** (vt tabel 11 rida 5 veerg 2025).

Aastatel 2023-2025 tehtud otsustes on TV-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulu kaalutud keskmine¹⁹ on **0,98 €/m³**. Vee-ettevõtjate võrdlusbaasi (nn *benchmarking*) koostamise ja kasutamise juhendi p 7.3.2 lähtudes võib asjakohaste põhjenduste olemasolul Konkurentsiamet lugeda vee-ettevõtja analüüsitava näitaja põhjendatuks vee-ettevõtja lisaselgitustest lähtuvalt, ilma teisi analüüsimeetodeid kasutamata, kui analüüsitava vee-ettevõtja näitaja ei ole kõrgem kui „kaalutud keskmine + veapiir 5%²⁰“. Koos veapiiriga on võrreldavate ettevõtete erikulu 1,03 €/m³ ja maksimaalne erikulu 1,20 €/m³.

Samas ei ole TV peale 2013. aastat Konkurentsiametiga veeteenuse hinda kooskõlastanud ega olnud teadlik, millised on olnud vahepeal võrreldavate vee-ettevõtjate tegevuskulude tasemed. Seetõttu ei ole TV-l olnud võimalik kohandada oma tegevuskulusid võrreldavate vee-ettevõtjatega sarnasele tasemele.

Suuremahulist kulude kokkuvõtte (tasemelt 286,0 tuh € teiste vee-ettevõtjatega sarnase muude tegevuskulude erikulu tasemeni ehk 232,8 tuh €-ni ($0,98 \text{ €/m}^3 \text{ võrreldavate vee-ettevõtjate tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu} \times 237,5 \text{ m}^3 \text{ TV veeteenuse kogumüügikogus} = 232,8 \text{ tuh €}$) ei ole võimalik läbi viia väga lühikese perioodi ehk eesseisva regulatsiooniperioodi jooksul, sest tegevuskulude kokkuvõtte nõuab kohanemiseks mõnevõrra pikemat aega. Seda eelkõige sujuva äritegevuse jätkamiseks ning osutatava teenuse kvaliteedi ja toimepidevuse

¹⁷ Avaldatud https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus_hinnad/IA001

¹⁸ Avaldatud 23.08.2022. Kättesaadav <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/majandus-ja-rahandusprognosid/rahandusministeeriumi-majandusprognosid>

¹⁹ Analüüsitava näitajale hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest. Sealjuures on kaaluks ettevõtjate müügikogused.

²⁰ Konkurentsiameti läbiviidud analüüsi tulemusena rakendatakse võrdlusanalüüsi teostamisel näitajate erikulude põhjendatuse hindamisel 5%-list veapiiri. Usaldusnivoo $\beta = 95\%$ korral kujuneb keskmiseks usaldusvahemiku poollaiuseks (veapiiriks) väärtus, mis moodustab ligi 5% tegevuskulude erikulude keskmisest.

mitte ohtu seadmiseks. Eeltoodust lähtudes aktsepteerib Konkurentsiamet käesolevas otsuses TV muude tegevuskulude taset (1,20 €/m³), mis on sama võrreldavate ettevõtjate maksimaalsega erikulu tasemega (1,20 €/m³).

Kokkuvõttes aktsepteerib Konkurentsiamet lähtudes ÜVVKS § 50 lg 1 p 1 ja 2 veeteenuse hinnas muid tegevuskulusid summas 286,0 tuh €.

Samas peab vee-ettevõtja rakendama muude tegevuskulude juhtimisel meetmeid (koostades selleks tegevuskava²¹), mis võimaldavad kuludel võrreldes THI-ga vähem kasvada ja tegevuskulude erikulul läheneda järk-järgult teiste vee-ettevõtjate tegevuskulude keskmise erikuluga sarnasele tasemele.

Lisaks on oluline olla kursis Eesti veemajanduses läbiviidava reformi arengutega, mis näeb tulevikus ette vee-ettevõtete arvu olulist vähenemist²² (vt ka [Veeteenuse reform | Kliimaministeerium](#)).

7. Investeeringud

Veeteenuse hind peab katma investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3) ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemise (välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud) (ÜVVKS § 50 lg 1 p 4). Seetõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. Konkurentsiamet küsib kohaliku omavalitsuse üksuselt arvamust hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale (ÜVVKS § 58 lg 8).

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkus. Kohalik omavalitsus kinnitades vee-ettevõtja prognoositud investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale kindlustab, et investeeringute arvamiseega veeteenuse hinda on tagatud ka ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4 täitmine.

TV hinnataotluses kajastatud aastatel 2012 – 2025 tehtud investeeringud on esitatud tabelis 11 (vt detailsemalt lisas 1 „OÜ Tõrva Veejõud veeteenuse investeeringud 2012–2025“).

²¹ Tegevuskava peab välja tooma tegevused, mis on vajalikud kuluefektiivsuse saavutamiseks, kuidas neid tegevusi teostatakse ning ajakava nende tegevuste elluviimiseks.

²² Suur osa Eesti praegustest vee-ettevõtetest on mikroettevõtted, kes pole võimelised mõistliku hinnaga veeteenuse puhul tegema vajalikke investeeringuid ega tagama automatiseeritud seadmete hooldamiseks kvalifitseeritud tööjõudu. Üks võimalus ära hoida tuleviku hinnatõus ja teenuse kvaliteedi langus oleks väiksemate vee-ettevõtete liitumine suuremate ja elujõulisematega, et saavutada piisav finantsvõimekus.

Tabel 11 TV investeeringud aastatel 2012-2025 (tuh €)

Rea nr	Aasta	Võetud joogivee teenus	Reovee ärajuhtimine ja puhastamine	Veeteenuse hinda arvatavad investeeringud
1	2012	47,7	4,8	52,4
2	2013	529,2	997,3	1526,5
3	2014	0,0	0,0	0,0
4	2015	0,0	0,0	0,0
5	2016	1,6	12,1	13,7
6	2017	0,0	0,0	0,0
7	2018	9,0	9,0	18,0
8	2019	0,0	0,0	0,0
9	2020	34,7	34,7	69,4
10	2021	0,0	0,0	0,0
11	2022	0,0	87,2	87,2
12	2023	0,0	8,0	8,0
13	2024	0,0	0,0	0,0
14	2025	0,0	0,0	0,0
15	Kokku	622,2	1153,1	1775,2

26.06.2025 saatis Konkurentsiamet Tõrva Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis TV hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale lähtudes ÜVVKS § 58 lg 8 sätestatust.

29.07.2025 Tõrva Vallavalitsuselt saabunud vastuse alusel on TV hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Lähtudes Tõrva Vallavalitsuse kinnitusest, et hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, on ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4 alusel **põhjendatud veeteenuse hinnas TV aastatel 2012 - 2025 omavahendite ja kohustuste arvelt tehtud investeeringud summas 1775,2 tuh €** (vt tabel 11 rida 15).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatava põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale (ÜVVKS § 54 lg 1 ja lg 2).

Metoodika p 7.4 järgi on reguleeritava vara (ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara) määramine vajalik kapitalikulu (nimetatud ka põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Metoodika p 7.7 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara hulka ei arvestata järgmist (ÜVVKS § 53 lg 1 ja metoodika p 7.2):

- 1) pikaajalised finantsinvesteeringud;
- 2) immateriaalne põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja litsentsid, mis on vajalikud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 3) liitumistasudest soetatud põhivara;
- 4) põhivara, mida vee-ettevõtja ei kasuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 5) tagastamatu abiga soetatud põhivara, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi.

Metoodika p 7.14 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus, võttes arvesse metoodika punktis 7.7 sätestatud. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Metoodika p 7.12 järgi arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

RV	–	reguleeritav vara;
RV_r	–	reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
KK	–	käibekapital.

Käibekapital on viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest (ÜVVKS § 55).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal on tagatud investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4). Lisaks peab veeteenuse hind vee-ettevõtjale tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt (ÜVVKS § 50 lg 1 p 5).

Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Metoodika p 1.15 järgi on põhivara kulum veeteenuse hinda arvatav kulu, mis on seotud soetatud põhivara amortiseeritava osa kandmisega kulusse põhivara kasuliku tehnilise eluea jooksul. Metoodika p 7.4 järgi on veeteenuse osutamiseks vajaliku põhivara määratlemine ja selle väärtuse leidmine vajalik põhivara kulumi ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Metoodika p 7.10 järgi on põhivara kulumi eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku tehnilise eluea jooksul. Metoodika p 7.14 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Põhivara kulum arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Põhjendatud tulukus arvutatakse, korrutades ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtuse, millele on liidetud käibekapitali suurus, kaalutud keskmise kapitali hinnaga. Põhjendatud tulukuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvamine ei ole kohustuslik, kui vee-ettevõtja nii otsustab (ÜVVKS § 54 lg 3).

Metoodika p 8.4 järgi arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = RV \times WACC$$

kus:

- PT* – põhjendatud tulukus;
RV – reguleeritava vara väärtus;
WACC – kaalutud keskmine kapitali hind.

Konkurentsiamet kasutab metoodika p 8.4 seisukohta, kus monopolsete ettevõtjate tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 50 lg 1 p 6 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus ettevõtja investeeritud kapitalilt. Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (*WACC*) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“²³. Nimetatud juhendi punkti 5 tabelis 8 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) vee-ettevõtjatele 5,61%**.

8.1 Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu TV soetatud veeteenusega seotud põhivara arvamistest reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas TV andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ja kapitalikulu summade kohta. Lähtudes ÜVVKS § 53 lg 1 ja metoodika punktide 1.18 ja 1.20 kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust. Tabelis 13 on kajastatud ainult TV omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestus, mis ei sisalda **liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel tehtud investeeringuid**.

TV tehtud investeeringute kohta on esitatud ülevaade käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas otsuse punktis 7 põhjendatuks TV aastatel 2012 – 2025 tehtud investeeringuid summas 1775,2 tuh €. Nende varade allahindluste ja müükide/mahakandmistest tõttu on veeteenuse hinda arvatavaid varasid soetusmaksumuses 1532,7 tuh € (vt tabel 12 rida 1 veerg 2025).

Tabelist 12 nähtub, et TV omavahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse hinda arvatava vara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus on 1091,3 tuh € (vt rida 12 veerg 2025). Lisaks sellele on TV bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mis ei ole kajastatud tabelis 12. 2025. aasta lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade jääkmaksumuseks prognoositud 8428,0 tuh €.

TV hinnataotluses prognoositud veeteenuse hinda arvatud kapitalikulu

Hinnataotluse alusel soovib TV veeteenuse hinda arvata kapitalikulu summas 35,0 tuh €, millest 14,4 tuh € on võetud joogivee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 20,7 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

²³ Kehtib alates 01.07.2025, kinnitatud Konkurentsiameti 18.06.2025. a käskkirjaga nr 1-2/2025-015, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

Konkurentsiameti hinnang kapitalikulule

Veeteenuse hind peab sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab põhivara kulum (ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4). Metoodika p 7.14 järgi kasutatakse kapitalikulu (põhivara kulumi) leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale (ÜVVKS § 54 lg 2).

Tabel 12 TV veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara

Rea nr	REGULEERITAV VARA	Ühik	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €		52,4	1 506,6	1 506,6	1 506,6	1 505,8	1 505,8	1 415,5	1 403,7	1 473,1	1 473,07	1 524,7	1 532,7	1 532,7
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €		51,3	1 500,7	1 456,8	1 413,0	1 374,0	1 329,3	1 217,3	1 166,2	1 191,2	1 143,7	1 165,8	1 128,8	1 093,6
3	Investeeringud põhivarasse	tuh €	52,4	1495,6			11,8	0,0	18,0		69,4		87,2	8,0		
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)	tuh €	1,1	8,6	43,9	43,8	44,4	44,7	48,0	44,1	44,3	47,6	46,8	44,9	35,2	35,0
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	4,1	1,1	2,9	2,9	2,9	3,0	3,3	3,1	3,1	3,2	3,1	2,9	2,3	2,3
6	Allahindlused väärtuse languse tõttu soetusmaksumuses	tuh €							108,3							
7	Allahindlused väärtuse languse tõttu jääkmaksumuses	tuh €		37,7			6,4		82,0							
8	Müüdnud, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €		41,4			12,6			11,8			35,5			
9	Müüdnud, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €								7,0			18,3			
10	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	52,4	1 506,6	1 506,6	1 506,6	1 505,8	1 505,8	1 415,5	1 403,7	1 473,1	1 473,1	1 524,7	1 532,7	1 532,7	1 532,7
11	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	51,3	1 500,7	1 456,8	1 413,0	1 374,0	1 329,3	1 217,3	1 166,2	1 191,2	1 143,7	1 165,8	1 128,8	1 093,6	1 058,6
12	Maa ja lõpetamata ehitise aasta lõpus	tuh €														32,8
13	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €														1 565,5
14	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €														1 091,3

*Keskmine kapitalikulu norm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 10)) / 2] × 100.

Hinnataotluses kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda arvatavaks, veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2025. aastal 35,0 tuh €. Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb TV esitatud andmete alusel 2,3% (vt tabel 12 rida 5 veerg 2025) ehk varade keskmiseks elueaks on 43,9 aastat ($100 / 2,3 = 43,9^{24}$).

Mida pikema aja jooksul ettevõtja varasid amortiseerib, s.t pikemaid eluigasid rakendab, seda kasulikum on see vee-ettevõtjale pikas perspektiivis (suurem kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa koguperioodil) võimaldades ühtlasi tarbijatele sujuvamat hinnatõusu, kui investering arvestataks hinda lühema perioodi jooksul.

Hinnataotluses esitatud andmete alusel on TV raamatupidamises kasutatavad kuluminormid ja varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

<u>Põhivara grupi nimi</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2,0%	50 aastat
Tootmishooned	2,0%	50 aastat
Reservuaarid ja mahutid	2,0%	50 aastat
Masinad ja seadmed	6,7-10,0%	10-15 aastat

Konkurentsiamet võrdles hinnataotluse alusel TV raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid Keskkonna Investeeringute Keskuse (KIK) administreeritavate Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis²⁵ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt tabel 13), mis olid aluseks TV veemajandusprojekti raames tehtud investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 13 KIKi soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

Rea nr	Vara nimetus	KIK soovitus (eluiga aastat)	Kuluminorm
1	Võrgustikud, torustikud	40	2,5%
2	Tootmishooned	40	2,5%
3	Reservuaarid ja mahutid	40	2,5%
4	Masinad ja seadmed	15	6,7%

Eelnevatest andmetest nähtub, et TV kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad ja osalt lühemad, kui KIK-i soovitatud eluead.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks, et uuematele s.h veemajandusprojekti raames rajatud rajatistele rakendab TV (enamjaolt) vastavalt KIK Juhendmaterjalides

²⁴ Konkurentsiametile on teada müügikoguste/ühiktarbimise kohta andmed rohkem kui kümnendiku täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub Konkurentsiamet otsuses kajastatust täpsematest andmetest, mis tulenevad Exceli tabelist (kolm kohta peale koma).

²⁵ 1) Keskkonnaministri 01.07.2009. aasta määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhindangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

2) Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 "Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamisaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks" p 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014-2020 ÜF toetuste puhul).

soovitatud ja sellest pikemaid varade kasulikke eluigasid.

Masinatele ja seadmetele kasutab TV kõrgemat kapitalikulunormi sõltuvalt seadmest: liikurmehhanismidele rakendab TV kasulikku eluiga 10-15 aastat (kuluminorm 6,7-10%), ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi seadmetele eluiga 15 aastat (kuluminorm 6,7%). **Kuna liikurmehhanismide kuluminormid vastavad tavapärase äriparktikas rakendatavatele kuluminormidele (6,7-10%) ja tegelikele eluigadele (10-15 aastat) ning ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi seadmetele (s.h veemajandusprojekti raames soetatutele) rakendab TV vastavalt KIK Juhendmaterjalides soovitatud varade kasulikke eluigasid, peab Konkurentsiamet nimetatud masinate ja seadmete kuluminorme põhjendatuks.**

Kuna Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks kapitalikulunormid ja määratlenud TV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt tabel 12 rida 4 veerg 2025), **loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 50 lg 1 p 3 ja 4 alusel põhjendatuks TV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 35,0 tuh € lisamist veeteenuse hinda.**

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja veeteenuse hinda lisatava tulukuse suuruse põhjendatust, lähtub Konkurentsiamet ÜVVKS § 54 lg 3 ja meetodika punktist 7, leides TV reguleeritava vara väärtuse. ÜVVKS § 54 lg 3 ja meetodika p 7.12 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt ÜVVKS § 55 on käibekapitali suurus viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest.

Tabelist 12 rida 14 veerg 2025 nähtub, et **TV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud ning veeteenuses kasutatavate põhivarade jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpu seisuga on 1091,3 tuh €.**

TV hinnataotluse ja majandusaasta aruannete alusel oli veeteenuste müügitulu 2022. aastal 373,9 tuh €, 2023. aastal 379,7 tuh € ja 2024. aastal 385,2 tuh €. Kolme viimase aasta aritmeetiline keskmine müügitulu oli seega 379,6 tuh € $((373,9 + 379,7 + 385,2)/3 = 379,6)$, millest lähtuvalt on käibekapital 19,0 tuh € $(379,6 \times 5 / 100 = 19,0)$. Seega kujuneb TV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus 1091,3 tuh € + käibekapital 19,0 tuh € = 1110,3 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks TV veeteenuse reguleeritava vara väärtuse summas 1110,3 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 50 lg 1 p 5 kajastatul ega sisalda tarbijate liitumistasudest või sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

TV hinnataotluses prognoositud tulukus

TV soovib veeteenuse hinda arvata põhjendatud tulukuse summas 62,3 tuh € (vt tabel 1 rida 8 veerg Reg. periood), sh tasusse võetud joogivee eest summas 26,1 tuh € ja tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 36,1 tuh €).

Konkurentsiameti hinnang põhjendatud tulukusele

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, s.t veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt (ÜVVKS § 50 lg 1 p 5). TV on Tõrva vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

Veeteenuse hind peab tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt (ÜVVKS § 50 lg 1 p 5). Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on metoodika p 1.20 ja 7.12 järgi ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse punkt 8.2). Põhjendatud tulukus leitakse reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel (metoodika p 8.2).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks TV reguleeritava vara väärtuse summas 1110,3 tuh €. Metoodika punkti 8 alusel kujuneb tulukus rakendades reguleeritava vara väärtusele 1110,3 tuh € põhjendatud tulunormi (**WACC**) **5,61%** ehk TV veevaldkonna tulukuseks on 62,3 tuh € (reguleeritav vara 1110,3 tuh € × **WACC** 5,61% = 62,3 tuh €).

TV soovib veeteenuse hinda arvata tulukust summas **62,3 tuh €**, mis ei ületa metoodika põhimõtete alusel arvutatud põhjendatud tulukuse maksimaalset summat 62,3 tuh €.

Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatud kulum ja põhjendatud tulukus ei kata reinvesteeringuteks mõistlikel tingimustel võetud laenukohustusi laenuandja nõuete alusel, arvatakse kindlaksmääratud perioodiks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda laenukohustuste katmiseks vajaminev summa (ÜVVKS § 53 lg 2).

TV-l on sõlmitud laenulepingud KIK-iga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatiste rekonstrueerimisteks. KIK-i lepingutes sisaldub muuhulgas eritingimus, et laenusaaaja veemajanduse võlateeninduse kattekordaja eraldi ning ettevõtja kui terviku võlateeninduse kattekordaja peavad mõlemad olema vastava aasta auditeeritud ja kinnitatud majandusaasta aruande alusel kuni laenusumma täieliku tagastamiseni vähemalt 1,25.

KIK-i lepingutes sisalduva eritingimuse täidetuse kontrollimiseks regulatsiooniperioodil koostas Konkurentsiamet hinnataotluse andmete ja menetluse käigus TV-lt saadud selgituste alusel järgneva tabeli (vt tabel 14). Tabelis esitatud andmed ei sisalda sihtfinantseeritud tulusid ja kulusid ega ka sihtfinantseerimisega soetatud varade andmeid.

Tabel 14 TV laenude võlateeninduse kattekordaja kujunemine 2025. aastal (tuh €)

Rea nr	Näitaja	Veeteenus hinnaarvutuse järgi	Hinna- taotlusest muu tegevuse andmed	Ettevõtte kogu tegevus, olemasolev olukord
1	Tegevustulud	477,4	205,7	683,1
2	Tegevuskulud koos kapitalikuluga	412,3	263,5	675,8
3	Omafinantseeritud vara kapitalikulu	35,0		35,0
4	<i>Rahavoog enne laenuteenindust (rida 1 - rida 2 + rida 3)</i>	<i>100,1</i>		<i>132,3</i>

Rea nr	Näitaja	Veeteenus hinnaarvutuse järgi	Hinna-taotlusest muu tegevuse andmed	Ettevõtte kogu tegevus, olemasolev olukord
5	Laenude põhiosa maksed	50,0		50,0
6	Laenude intressimaksed	12,0		12,0
7	Võlateenindus (rida 5 + rida 6)	62,0		62,0
8	Võlateeninduse kattekordaja (rida 4 / rida 7)	1,61		2,13

Eelnevast tabelist selgub, et regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetega on KIK-i põhimõtete järgi arvutatud võlateeninduse kattekordaja suurem kui 1,25 nii veeteenuse osutamisel kui ka ettevõtja kui terviku ehk kogu tegevuse kohta (vt tabel 14 rida 8).

Konkurentsiamet on kontrollinud, et veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses 62,3 tuh € ning taotluse andmetega suudab ettevõtja täita KIK laenulepingutes sisalduva võlateeninduse kattekordaja nõudeid.

9. Veeteenuse hind

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud (ÜVVKS § 50 lg 1):

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja ÜVVKS § 20 lg 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt.

Veeteenuse hinna arvutamise aluseks olev lubatud müügitulu ($T_{lubatud}$) arvutatakse metoodika p 3.3 järgi põhjendatuks loetud kulude ja põhjendatud tulukuse (ÜVVKS § 54 lg 3 kohane) alusel alljärgneva valemiga:

$$T_{lubatud} = MK + TK + PK + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ – lubatud müügitulu;
 MK – muutuvkulud;
 TK – muud tegevuskulud;
 PK – põhivara kulum;
 PT – põhjendatud tulukus.

Metoodika punkti 3.4 järgi peab lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud+jv} = \sum T_{(lubatud+jv)_n}$$

kus:

$T_{(lubatud + jv)n}$ – vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n – veeteenus.

Lähtudes metoodika punktist 3.5 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetset veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{(lubatud + jv)n}}{m_n} \left[\text{näiteks } \frac{\text{€}}{\text{m}^3}; \frac{\text{€}}{\text{tk}}; \frac{\text{€}}{\text{kuus}} \right],$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ – vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n – vastava veeteenuse müügikogus regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ – vastava veeteenuse hind/tasu regulatsiooniperioodil.

Otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud TV prognoositud müügikogused, punktis 6 tegevuskulud, punktis 8 kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt tabel 15).

Tabel 15 Veeteenuse hindade kujunemine

Rea nr	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud joogivee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU
1	Müügikogus	tuh m ³	118,0	119,5	237,5
2	Muutuvkulud	tuh €	32,5	58,9	91,4
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	12,0	0,0	12,0
4	Saastetasu	tuh €	0,0	10,5	10,5
5	Elektri kulu	tuh €	20,5	48,4	68,9
6	Muud tegevuskulud	tuh €	119,8	166,1	286,0
7	Kapitalikulu	tuh €	14,4	20,7	35,0
8	Põhjendatud tulukus	tuh €	26,1	36,1	62,3
9	Lubatud müügitulu	tuh €	193,5	283,0	474,6
10	Järelevalve tasu (0,2%)	tuh €	0,4	0,6	0,9
11	Müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	193,3	282,2	475,6
12	Veeteenuse hind	€/m³	1,64	2,36	

KonkS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

Vee-ettevõtja peab lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa (ÜVVKS § 30 lg 1):

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine;
- 2) pargimisteenuse osutamine ÜVVKS § 47 tähenduses;

- 3) liitumistasude laekumine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 4) muu tegevus, mis ei ole seotud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisega.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 30 lg 1 täitmine võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas vee-ettevõtja iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

TV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on TV arvanud tasusse võetud joogivee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu arvamist tasusse võetud joogivee eest.
- 2) Saastetasu kulu on TV täies ulatuses arvanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning saama kaetud korrelatsioonis teenuse kasutamise kogusega, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu kulu arvamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- 3) Elektrienergia kulu on TV jaganud võetud joogivee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavat elektrienergia kulu tarbivate objektide lõikes. Konkurentsiamet peab põhjendatuks TV kasutatud elektrienergia kulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on võetud joogivee teenuse osutamisega seotud objektide elektrienergia kulu arvamine tasusse võetud joogivee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud objektide elektrienergia kulu arvamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.
- 4) TV on muud tegevuskulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti (otsekulu). Tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (raamatupidamise või ettevõtte juhi jms kulu) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamisega seotud otsekulude²⁶ proportsioonile. Konkurentsiamet peab põhjendatuks TV kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning saama kaetud korrelatsioonis teenuse kasutamise kogusega. Üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda arvata.
- 5) Kapitalikulu on TV arvanud võetud joogivee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda vastavalt sellele, milliseid varasid konkreetse veeteenuse osutamiseks kasutatakse. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu (juhtkonna varalt arvestatav kapitalikulu) on TV jaganud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud otsekulude proportsiooni alusel. Konkurentsiamet

²⁶ Otsekuludeks on vee-ettevõtja tegevuskulud, v.a muutuvkulud (kulud elektrile ja kemikaalidele ehk kokkuvõtvalt muutuvkulud, mis sõltuvad otseselt müüdava teenuse kogusest), v.a mittekontrollitavad kulud (maamaksule, keskkonnakulud ja riigilõiv) ja v.a põhivara kulum.

peab põhjendatuks TV kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ja saama kaetud vastavalt osutatava teenuse kogusele.

- 6) Tulukuse on TV arvanud võetud joogivee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda lähtuvalt konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud otsekulude proportsiooni alusel, kuna otsekulude proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kasutada. Konkurentsiamet peab põhjendatuks TV kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Järelevalvetasu

01.01.2022 jõustunud ÜVVKS § 1 lg 12 järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alustel ja korras. KonkS § 53¹, § 53² ja 53³ sätete järgi on vee-ettevõtjatele kehtestatud järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle eelmise kalendriaasta 15. juuli seisuga antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida ettevõtjal tuleb maksta kord kalendriaastas riigieelarvesse. Käesoleva otsuse alusel kujuneb **TV müügituluks 474,6 tuh €**, millelt arvatud järelevalvetasu on 0,9 tuh € (vt tabel 15 rida 9 ja 10 veerg „Kokku“) on arvatud veeteenuse hinda.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et TV on jaganud ÜVVKS § 50 lg 1 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtudes ÜVVKS § 30 lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu koos järelevalvetasuga jagamisel põhjendatuks loetud müügi kogusega on saadud konkreetne veeteenuse hind.

Lubatud müügitulu taotletavate veeteenuste hindadega

Vastavalt metoodika punktile 3.6 kontrollib Konkurentsiamet, et kõigi taotletud veeteenuse hindade ja müügi koguste korrutiste summa ei ületaks põhjendatuks loetud kulude ja põhjendatud tulukuse summana kujunenud lubatud müügitulu (koos järelevalvetasuga) enam kui 0,1%.

Tabel 16 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

Rea nr	Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil	Müügi-maht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud joogivee eest	118,0	1,64	193,3
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	119,5	2,36	282,2
3	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu (rida 1 + 2)			475,6
4	LUBATUD MÜÜGITULU koos järelevalvetasuga			475,6

Konkurentsiamet, kontrollinud erinevate veeteenuste hindadega saadavat planeeritavat müügitulu 475,6 tuh € (vt tabel 16 rida 3), leidis, et see ei ületa ÜVVKS § 50 lg 1 alusel leitud lubatud müügitulu 475,6 tuh € (vt tabel 16 rida 4 ja tabel 15 rida 11 veerg „KOKKU“).

Lisa 1 OÜ Tõrva Veejõud veeteenuse investeeringud 2012–2025 (otsuse punkt 7, tuh €)

Rea nr	Investeeringud	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Hinna- arvutus 2025
Veeteenuse hinda arvatavad investeeringud															
1.	Võetud joogivee teenus	47,7	498,8	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0	0,0	34,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1	Miniekskavaator ja haagis	4,8													
1.2	Veetöötlusjaam	42,9													
1.3	Tõrva linna veetorustik		492,1												
1.4	John Deere (kopp-laadur) 1840TH		6,7												
1.5	Veemajandusprojekt (Helme, Ala, Ritsu asulad)														
1.6	Tõrva Riiska prk veetorustik							9,0							
1.7	Pokardi prk ühendamine Tõrva üvk-ga									34,7					
1.8	Helme aleviku ÜVK ühendamine Tõrva linnaga														
1.9	Patküla küla ÜVK ühendamine Tõrva linnaga														
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	4,8	996,9	0,0	0,0	11,8	0,0	9,0	0,0	34,7	0,0	87,2	8,0	0,0	0,0
2.1	Miniekskavaator ja haagis	4,8													
2.2	Survepesuauto Volvo 086TKH		36,3												
2.3	John Deere (kopp-laadur) 1840TH		6,7												
2.4	Raba 5 reoveepuhastusjaama hoone, seadmed ja torustik		263,3												
2.5	Tõrva linna kanalisatsioonitorustik		492,1												
2.6	Tõrva reoveepumplad		98,3												
2.7	Tõrva linna taastatud tänavad seoses ÜF-ga		100,2												
2.8	Riidaja kooli ja Riidaja keskuse reoveepuhastusjaama rek.					11,8									

[illegible]

Rea nr	Investeeringud	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Hinna- arvutus 2025
4.5	Tõrva linna veetorustik		2 677,2												
4.6	Tõrva linna kanalisatsioonitorustik		2 677,2												
4.7	Raba 5 reoveepuhastusjaama hoone, seadmed ja torustik		1 432,5												
4.8	Tõrva reoveepumplad		534,7												
4.9	Tõrva linna taastatud tänavad seoses ÜF-ga		510,0												
4.10	Riidaja puurkaev-pumpla					27,0									
4.11	Riidaja küla joogiveetorustik					14,3									
4.12	Leebiku puurkaev-pumpla					6,0									
4.13	Leebiku küla veetorustik					6,5									
4.14	Riidaja küla kanalisatsioonitorustik					16,8									
4.15	Riidaja küla biotiigid					0,8									
4.16	Leebiku küla kanalisatsioonitorustik					40,8									
4.17	Leebiku küla biotiigid					1,6									
4.18	Riidaja kooli ja Riidaja keskuse reoveepuhastusjaama rek.					66,8									
4.19	Kalme puurkaev							1,6							
4.20	Ritsu puurkaev 1							0,9							
4.21	Ritsu puurkaev 2							1,1							
4.22	Ritsu veevarustus							2,7							
4.23	Ritsu puhasti							94,4							
4.24	Veemajandusprojekt (Helme, Ala, Ritsu asulad)							2 070,4							
4.25	Helme reoveepuhastusjaam							4,7							
4.26	Kalme veepuhasti							0,2							
4.27	Karjatnurme reoveepuhasti							0,9							
4.28	Helme puhastusseadmed							74,1							
4.29	Tõrva Riiska prk torustik							556,8							

Rea nr	Investeeringud	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Hinna- arvutus 2025
4.30	Hummuli reoveepuhasti							17,8							
4.31	Hummuli kanalisatsioonitorustik							36,3							
4.32	Hummuli puurkaev-pumpla							2,9							
4.33	Hummuli joogiveetorustik							61,6							
4.34	Karjatnurme reoveepuhasti rekonstrueerimine											51,2			
Kõik	investeeringud kokku	389,4	9 628,3	0,0	0,0	194,4	0,0	2 958,5	0,0	69,4	0,0	138,4	8,0	0,0	0,0
	sh veeteenusega seotud maa	0,0	30,8	0,0	0,0	1,9	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	sh teenusega seotud muud investeeringud	389,4	9 597,5	0,0	0,0	192,5	0,0	2 944,2	0,0	69,4	0,0	138,4	8,0	0,0	0,0